

30. juni 2020

Ordning for superligakampe med flere end 500 personer til stede

Dette notat beskriver en ordning, hvor der kan afvikles superligakampe med flere end 500 personer til stede. Ordningen er foreløbigt gældende frem til den 31. august 2020.

Baggrund

Den 12. juni 2020 blev regeringen og Folketingets partier enige om at gennemføre et forsøg, hvor der blev afviklet tre superligakampe fra 29. spillerunde i Superligaen med mere end 500 personer til stede. Forsøget blev tilrettelagt i samarbejde med Divisionsforeningen, sundhedsmyndighederne og politiet.

I tillæg hertil besluttede regeringen og Folketingets partier – i forlængelse af forsøget i Superligaen – den 25. juni 2020, at pokalfinalen den 1. juli 2020 kan afvikles i overensstemmelse med de opstillede rammer for de tre forsøgskampe. Til pokalfinalen vil der dog være adgang for fans fra begge de to klubber, som spiller i finalen.

Professionelle fodboldkampe, som f.eks. superligakampe, afvikles udendørs, ligesom kampene afvikles på store, faste og sikkerhedsmæssigt forsvarlige faciliteter (fodboldstadions), der alle er omfattet af beredskabsplaner, og hvor der kan håndteres mange mennesker, og hvor det er muligt at sektionere publikum (f.eks. i grupper af 500 personer). Nogle fodboldstadions – primært de store – er indrettet således, at der hovedsagligt er siddende publikum. De mindre fodboldstadions har typisk flere ståpladser end siddepladser. Kampene afvikles af professionelle aktører, som er vant til at afvikle sikkerhedsmæssigt forsvarlige arrangementer med et større antal faste tilstedeværende kontrollører mv. Desuden har de tilstedeværende kontrollører erfaring med at regulere fodboldpublikums adfærd.

En evalueringsgruppe bestående af Rigspolitiet, STPS, SSI, Divisionsforeningen og DBU evaluerede efterfølgende forsøget. Det fremgår af evalueringen, at det er den samlede vurdering, at der er mulighed for at afvikle kampe med flere end 500 personer hen over sommeren under de rammer, som var gældende for forsøget. Desuden fremgår det af evalueringen, at det generelt vil kræve en vedvarende indsats for at fastholde de smitteforebyggende tiltag, herunder afstandskrav, og der er forbedringspotentiale i forhold til undervisning og træning i udførelse af korrekt håndhygiejne samt i forhold til brug og håndtering af værnemidler.

Overordnet har forsøget eksemplificeret, at dansk professionel fodbold er i stand til at:

- Eksekvere og håndtere en avanceret og helt ny sundhedsplan på meget kort tid bl.a. qua sin eksisterende og understøttende infrastruktur, hvilket vidner om en hurtig tilpasningsevne til nye forhold og betingelser.
- Etablere og eksekvere en fuldt ud systematisk, kontrolleret og styret proces for

hele tilskuerrejsen i et gennemført professionelt set up.

- Effektivt at kommunikere adfærdscodeks og vejlede tilskuere i korrekt adfærd før, under og efter fodboldkampen gennem tæt kontakt og kendskab til de enkelte tilskuersegmenter.
- Effektivt at inddele stadion i sektioner og eksekvere setup'et, så de enkelte sektioner er fuldt adskilt ved ankomst, under kamp og ved afgang.
- Effektivt at reducere og hyppigt rengøre fælles kontaktpunkter (toiletfaciliteter m.m.).
- Effektivt at opretholde afstandskravet mellem tilskuere både i deres færden ved ankomst, på stadion, ved afgang og på siddepladsen.
- Indsamle kontaktinformationer på alle tilskuere

Divisionsforeningen og klubberne har besluttet, at indeværende sæson færdigspilles uden adgang for udebanetilskuere.

Med udgangspunkt i dette etableres nedenstående ordning for superligafodbold til og med 31. august 2020. Ordningen gælder kun dette område.

Ramme for afvikling af superligakampe med flere end 500 personer til stede

Der lægges op til, at superligakampe skal afvikles inden for nedenstående rammer:

Reguleret ved bekendtgørelse	
Ramme	Løsningsmuligheder
Begrænsning af samlet antal tilstedeværende personer	<ul style="list-style-type: none">• Rigspolitiet træffer efter inddragelse af sundhedsmyndighederne – evt. på baggrund af en forudgående besigtigelse af stadion – en afgørelse om, hvor mange i det væsentlige siddende personer der må være til stede. Rigspolitiets afgørelse tager udgangspunkt i en plan for en sundhedsmæssigt forsvarlig afvikling af kampe på stadion udarbejdet af klubberne.• Afgørelsen vil – som udgangspunkt – være gældende for den resterende del af indeværende sæson.
Inddeling i sektioner	<ul style="list-style-type: none">• Inddeling af stadion i tribuner/sektioner, hvor der maksimalt må være 500 i det væsentlige siddende tilskuere i hver sektion.• Deltagere skal være fysisk adskilt i sektionerne før, under og efter kampene.

Siddende tilskuere	<ul style="list-style-type: none"> • Tilskuerne skal i det væsentlige sidde ned under kampen. • Det gælder også for så vidt angår f.eks. VIP-områder.
Politiets handlemuligheder	<ul style="list-style-type: none"> • Politiet har mulighed for at meddele påbud til personer, der deltager i arrangementet, herunder påbud om at personerne skal forlade stedet, hvis det skønnes nødvendigt for at begrænse risikoen for smittespredning med covid-19. • Politiet har endvidere mulighed for at meddele arrangører påbud, hvis det skønnes nødvendigt for at begrænse risikoen for smittespredning med covid-19.
Regulering af lokaler, hvortil offentligheden har adgang	<ul style="list-style-type: none"> • Ifølge § 8 i bekendtgørelsen om forbud mod større forsamlinger og mod adgang til og restriktioner for lokaler og lokaliteter i forbindelse med håndtering af covid-19 gælder der en række lokalekrav, f.eks. m²-krav, informationsmateriale, krav om tilgængelighed af vand og sæbe eller håndsprit og krav om brug af handsker ved salg og anden udlevering af ikke-emballerede fødevarer.
Øvrige rammer	
Ramme	Løsningsmuligheder
Udarbejdelse af plan for en sundhedsmæssig forsvarlig afvikling af kampe på stadion	<ul style="list-style-type: none"> • Hver klub udarbejder en plan for en sundhedsmæssigt forsvarlig afvikling af kampe på stadion. • Planen indsendes til Rigspolitiet, SSI og STPS. • Der tages højde for evalueringsrapportens anbefalinger ved udarbejdelse af planen.
Uddannelse af medarbejdere	<ul style="list-style-type: none"> • Medarbejdere skal uddannes i korrekt håndtering af fødevarer, korrekt hygiejne og brug af værnemidler.
Afstand	<ul style="list-style-type: none"> • Der holdes afstand på 1 meter • Personer fra samme husstand og tilsvarende nære kontakter kan dog godt sidde tættere sammen.

<p>Adfærdskodeks</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ved billetkøb præsenteres fodboldfans for et adfærdskodeks med sundhedsmæssigt anbefalet adfærd før, under og efter kampene. Adfærdskodekset suppleres med et afsnit om politiets handlemuligheder på stedet. • Det i forbindelse med forsøget udarbejdede adfærdskodeks udarbejdet af Divisionsforeningen og fodboldklubberne kan anvendes.
<p>Smitteopsporing</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Klubberne skal sikre sig kontaktinformationer på tilskuere, så klubben i tilfælde af smitte med coronavirus kan informere om og understøtte smitteopsporing. • Klubberne skal ligeledes opfordre tilskuere til at downloade app'en Smitte stop
<p>Overholdelse af retningslinjer</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Der skal være et tilstrækkeligt antal kontrollører til stede for at opretholde efterlevelse af retningslinjer ved ankomst, ophold og afgang.
<p>Vedrørende sektioner</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Deltagere er fysisk adskilt i sektionerne før, under og efter kampene. F.eks. ankommer tilskuerne til stadion i forskellige tidsintervaller, ligesom tilskuerne forlader stadion forskudt. Desuden anbefales det f.eks., at der skal være toiletfaciliteter og bodsalg/restauration for hver sektion.
<p>Bodsalg og restauration</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bodsalg og restauration bør følge retningslinjer for ansvarlig indretning af restauranter, caféer, forlystelsesparker, hoteller og feriecentre m.v. i lyset af udbruddet af COVID-19. • Det anbefales, at der ikke udskænkes alkohol til berusede tilskuere.

Bilag

- Bilag 1: Statens Serum Instituts kvalitative risikovurdering i forbindelse med større forsamlinger ved fodboldkampe af 10. juni 2020

- Bilag 2: Evalueringsrapporten
- Bilag 3: Adfærdskodeks for tilskueradfærd, under og efter afviklingen af en turneringskamp i dansk professionel fodbold.

Kvalitativ risikovurdering ifm. større forsamlinger ved fodboldkampe

Generelt om smittespredning ved større forsamlinger

SARS-CoV-2 smitter dels via dråbesmitte dels via direkte og indirekte kontaktsmitte (ved berøring af genstande), og personer kan smitte i dagene før symptomdebut. Der er et stadigt stigende antal rapporter, der dokumenterer et større antal smittede i forbindelse med enkelte events. Sådanne supersmitteevents er beskrevet i forbindelse med en lang række arrangementer herunder kirkearrangementer, transport, tilskuere til fodboldkampe og privatarrangementer.

Indledende skal det bemærkes, at risikoen for smittespredning er helt afhængig af, hvor megen smitte, der er i det pågældende område / blandt den deltagende personkreds, herunder personer, der bærer smitten uden at have symptomer

Overordnet er der observeret følgende fællestræk for events med kendte udbrud af COVID-19:

- 1) Mange mennesker på relativt lidt plads
- 2) Længerevarende (dvs. mere end 15 minutter)
- 3) "Tab af kontrol" (fx ved alkohol, ophøjet stemning mv.)
- 4) Adgangsforhold med relativt begrænset plads ved tilstrømning og ophør
- 5) Situationer med øget åndedrætsfunktion (både risiko for selv at blive smittet og smitte andre) herunder fysisk udfoldelse og sang

Udover at øge risikoen for superspredningsevents øger forsamlinger i øvrigt generelt risikoen for smittespredning og at denne øges med størrelsen af forsamlingerne, som skal ses i forhold til området/lokalernes størrelse. Der er ligeledes større risiko ved indendørs sammenlignet med udendørs events

Dette skyldes en øget risiko for øget tæthed af personer, hvilket øger risikoen for smitte både som følge af manglende opretholdelse fysisk afstand over tid, herunder især i forhold til adgangsforhold, samlingspunkter mv. og i forhold til øget risiko for smitte ved kontakt med virusforurenede kontaktpunkter og fælles berøringsfladser. Det gælder fx ved gelændere, håndtag og toiletforhold, hvor det vurderes særligt vanskeligt at opretholde afspritning og rengøring over tid.

Effekten af smittespredning øges yderligere ved spredning på tværs af kontaktnetværk (når man mødes med fremmede). Dette skyldes, at smitte inden for eget kontaktnetværk medfører en vis feedback effekt/naturlig smitteopsporing ved konstateret COVID-19 i netværket, hvilket ikke ses ved spredning på tværs af kontaktnetværk.

Særligt for afholdelse af fodboldkampe med tilskuere

Afholdelse af fodboldkampe kan opdeles i forberedelses-, ankomst-, kamp- samt afgangsfase. Uanset ankomst-, kamp- samt afgangsfase så er risikoen for smittespredning afhængig af hvor megen smitte, der er i det pågældende område / blandt den deltagende personkreds,

forsamlingens størrelse samt mulighed og evne til at holde afstand og overholdelse af de generelle hygiejniske forhold.

I alle faser gælder det, at smitterisikoen vil afhænge af, hvorvidt det er muligt at opdele tilskuerne i mindre grupper samt sikre, at der ikke opstår opblanding af disse grupper ved knudepunkter (fx indgangs- og toilet forhold).

I ankomst- og afgangsfase vil der være øget risiko for smittespredning i forbindelse med indgang og udgang, specielt hvis der opstår sammenstimling uden, der holdes fysisk afstand. Det bør i den forbindelse sikres, at forskellige grupper ikke sammenblandes i ankomst- og afgangsfase. Forsamling på tværs af kontaktnetværk før eller efter kampen herunder i forbindelse med transport med fx busser og offentlige transportmidler eller i forbindelse med øl og pølseboder uden for stadion vil ligeledes øge risikoen for smitte.

I kampfasen vil risikoen for smittespredning, mulighed og evne til at holde fysisk afstand og overholdelse af de generelle hygiejniske forhold, herunder om der er knudepunkter med risiko for sammenstimling eller kø fx i ved toiletforhold, mad- og ølboder og lignende. Hertil kommer øget risiko ved ”fejringsscener, hvor afstand ikke opretholdes.

Ved kontaktopsporing vil muligheden for at begrænse sekundær smittespredning øges, såfremt der efterfølgende konstateres smitte blandt deltagere i den pågældende fodboldkamp. Det vil i den sammenhæng være vigtigt, at der i forbindelse med kontaktopsporingen registreres information om muligt smittested.

EVALUERINGSRAPPORT

Forsøg med 3 kampe i 3F Superliga
med flere end 500 personer til stede

20. juni 2020

AC Horsens - Randers FC

21. juni 2020

Brøndby IF - København FC

22. juni 2020

Lyngby Boldklub - OB

25. juni 2020

Rigspolitiet

Nationalt Beredskabscenter

1.0 Indledning	3
1.2 Rapportens opbygning	4
1.3 Evalueringpunkter	4
1.4 Afgrænsning i evalueringen	4
1.5 Formål	4
1.6 Mål	4
1.7 Evalueringsteamet	5
2.0 Overordnet konklusion	5
3.0 Metoder	6
4.0 Analyse	7
4.1 Sundhedsmæssigt	8
4.2 Beredskabsmæssigt	12
4.3 Adfærd	13
5.0 Anbefalinger og perspektivering	15

1.0 Indledning

Regeringen aftalte den 8. juni 2020 med partilederne, at kulturministeren, sundheds- og ældreministeren samt justitsministeren skulle indkalde til drøftelser vedrørende et forsøg om afvikling af superligafodbold med et højere antal tilskuere end 500.

Det blev i den forbindelse aftalt, at forsøget skulle forløbe i to etaper, hvor der i etape 1 skulle gennemføres et forsøg med afvikling af nogle superligakampe med et større antal tilskuere end 500 (alle siddende). Det var en forudsætning, at sundhedsmyndighederne fandt, at der kunne laves en forsvarlig model. På baggrund af forsøget og med henblik på etape 2, der omfatter den resterende del af indeværende Superligasæson indgik det, at sundhedsmyndighederne, politiet og evt. andre relevante myndigheder skulle evaluere, om de kampe, der indgik i forsøget, foregik sundhedsmæssigt forsvarligt.

På baggrund af rammepapiret udstedte Sundheds- og Ældreministeriet bekendtgørelse nr. 868 af 13. juni 2020 om afvikling af forsøg med kampe i 3F Superliga som led i håndtering af covid-19. Det fremgår af bekendtgørelsen, at der i perioden fra den 20. juni 2020 til den 22. juni 2020 – som led i en forsøgsordning – kunne afvikles 3 kampe i 3F Superliga, hvor der var flere end 500 personer til stede samtidig, hvis publikum i det væsentlige sidder ned.

Det fremgår endvidere af bekendtgørelsen, at det er rigspolitchefen, der – efter inddragelse af sundhedsmyndighederne – traf afgørelse om, hvilke 3 kampe der indgik i forsøgsordningen og også, hvor mange personer der måtte være til stede ved hver kamp, der indgik i ordningen.

I rammepapiret er det forudsat, at det er aftalt, at en mindre gruppe bestående af sundhedsmyndighederne, politiet og fodboldaktører skal evaluere, om forsøget er foregået sundhedsmæssigt forsvarligt. Det er ligeledes besluttet, at Rigspolitiet skulle være ansvarlig for, at der udarbejdes en skriftlig evaluering.

Det blev samtidigt besluttet at anvende en tilpasset udgave af den sikkerhedsplan, der er udarbejdet i et samarbejde mellem Divisionsforeningen og politiet til brug ved højrisikokampe.

Evalueringen er sket med deltagelse af Rigspolitiet, Styrelsen for Patientsikkerhed (STPS), Statens Serum Institut (SSI), Divisionsforeningen og Dansk Boldspil Union (DBU).

Evalueringen er gennemført med udgangspunkt i Peer Review-princippet og Rigspolitiets koncept for evaluering af konkrete hændelser og øvelser.

Der er i forbindelse med evalueringen udarbejdet evalueringsskemaer i et samarbejde mellem alle de deltagende aktører i evalueringen.

1.1 Scenarie

Rigspolitiet traf den 14. juni 2020 beslutning om, at følgende 3 kampe skulle indgå i forsøget:

- 20. juni 2020: AC Horsens mod Randers FC
- 21. juni 2020: Brøndby IF mod FC København
- 22. juni 2020: Lyngby mod OB

Efter udvælgelsen af de 3 kampe indsendte de berørte hjemmebanearrangører hver en sikkerhedsplan for de 3 kampe, jf. en tidligere udsendt vejledning og skabelon for udarbejdelse af sikkerhedsplan for fodboldkampe med særligt højt spændingsniveau (højrisikokampe) og/eller kampe, hvor der er behov for at begrænse risikoen for smitte med covid-19.

På denne baggrund traf Rigspolitiet den 16. juni 2020 beslutning om, at følgende antal personer måtte være til stede ved de 3 kampe:

- AC Horsens mod Randers FC – i alt 900 personer (inklusive spillere, ansatte mv.)
- Brøndby IF mod FC København – i alt 3.544 personer (inklusive spillere, ansatte mv.)
- Lyngby mod OB – i alt 700 personer (inklusive spillere, ansatte mv.)

Rigspolitiet traf efterfølgende den 21. juni 2020 en ny afgørelse om, at det tilladte antal tilstedeværende på Lyngby Stadion i forbindelse med kampen mellem Lyngby og OB den 22. juni 2020 kunne fastsættes til 900 personer. Dette skete på baggrund af den besigtigelse, der fandt sted på Lyngby Stadion.

1.2 Rapportens opbygning

Afsnit 1	Rapportens indledning, formål, mål, evalueringshold,
Afsnit 2	Overordnet konklusion
Afsnit 3	Metode
Afsnit 4	Analyse
Afsnit 5	Anbefalinger

1.3 Evalueringsskemaer

Der er foretaget en evaluering af følgende hovedtemaer:

- Vurdering af, om forsøget er foregået sundhedsmæssigt forsvarligt
- Vurdering af, om forsøget er foregået beredskabsmæssigt forsvarligt
- Vurdering af stadionadfærd i forsøget i forhold til almindelig adfærd

1.4 Afgrænsning i evalueringen

Der er alene foretaget observationer i forbindelse med fysisk tilstedeværelse under afvikling af kampene. Under alle 3 kampe var det udelukkende hjemmeholdets fans, der havde adgang til stadions.

1.5 Formål

Formålet med evalueringen har været at vurdere, om forsøget er foregået forsvarligt ud fra de udstukne retningslinjer, og om det kan danne grundlag for afvikling af de resterende kampe i indeværende Superligasæson.

1.6 Mål

Rigspolitiet er ansvarlig for, at der bliver udarbejdet en samlet skriftlig evaluering med bistand fra sundhedsmyndighederne og øvrige parter i evalueringen. Evalueringen skal give et vurderingsgrundlag for den videre proces og indeholde:

- Vurdering og evaluering af, om forsøget er foregået sundhedsmæssigt forsvarligt¹
- Vurdering og evaluering af, om forsøget er foregået beredskabsmæssigt forsvarligt (ro og orden, nødudgange osv.)
- Vurdering og evaluering af stadionadfærd i forsøget i forhold til almindelig stadionadfærd
- Konkrete anbefalinger for, om forsøget kan danne grundlag for afviklingen af de resterende kampe i Superligaen for sæsonen 2019-2020.
- Hvis det vurderes, at forsøget kan danne grundlag for de resterende kampe i indeværende Superliga-sæson, skal evalueringen indeholde en vurdering af behovet for tilpasning af de rammer, som blev opstillet for forsøget

1.7 Evalueringsteamet

Det fremgår af rammepapiret af 13. juni 2020, at følgende myndigheder/interessenter skulle indgå i evalueringen:

- STPS og SSI
- Rigspolitiet
- Divisionsforeningen og DBU

Rigspolitiet har endvidere vurderet, at det ville være hensigtsmæssigt at inddrage repræsentanter fra de lokale politikredse, hvorfor Sydøstjyllands Politi, Københavns Vestegns Politi og Nordsjællands Politi blev tilbudt at supplere teamet ad hoc i forbindelse med de kampe, der blev afviklet de respektive politikredse.

Følgende personer deltog i evalueringen:

Politiinspektør Uffe Stormly, Rigspolitiet, overordnet ansvarlig,
 Vicepolitiinspektør Peter Thaysen, Rigspolitiet, teamleder,
 Specialkonsulent Henrik Kildsgaard Jensen, Rigspolitiet
 Afdelingslæge Tim Volmer Jensen, STPS
 Oversygeplejerske Iben Brandenburg, STPS
 Overlæge Robert Skov, SSI,
 Overlæge Anne Kjerulf, SSI,
 Specialuddannet hygiejnesygeplejerske Anne-Marie Andersen, SSI,
 Talentudviklingschef Flemming Berg, DBU
 Manager/Udviklingskonsulent Tanja Koch Rasmussen, DBU
 Elitechef Kim Halberg, DBU
 Sikkerhedschef Kasper Kragh, Divisionsforeningen
 Projektleder Christian Bordinggaard, Divisionsforeningen
 Projektmanager Rune Lind, Divisionsforeningen

2.0 Overordnet konklusion

Det er den samlede vurdering, at der er mulighed for at afvikle kampe med flere end 500 personer hen over sommeren. Afstandskravet (2 m) i henhold sundhedsmyndighedernes anbefalinger fastholdes, dog

¹ Jf. Statens Serum Instituts kvalitative risikovurdering i forbindelse med større forsamlinger ved fodboldkampe af 10. juni 2020.

kan personer, som er fra samme husstand eller husstandslignende forhold,² ud fra et risikoperspektiv godt sidde sammen på f.eks. et specielt tribuneafsnit.

Det er tillige vurderingen, at klubberne har gjort sig store anstrengelser for at opfylde tiltagene i sikkerheds- og sundhedsplanen, hvilket de også overordnet efterlevede før, under og efter kampafviklingen af alle 3 kampe. Indtrykket var således en fin afvikling af arrangementerne set ud fra både en sundhedsfaglig og beredskabsfaglig vinkel. Tillige sås tilskuerne at efterleve retningslinjerne loyalt med en kontrolleret adfærd på siddepladserne. Tilskuerne var alle tildelt nummererede pladser ved billetbestilling, hvilket betød, at der var mulighed for at tilknytte data til alle pladser, og der var således mulighed for hurtig og effektiv smitteopsporing.

Det er imidlertid et opmærksomhedspunkt ved kampe med stor tilskuertilstrømning, at der kan ske ophobning (kø) ud over stadions matrikel, og der er ikke en klar hjemmel til, hvem der i dette område skal håndhæve f.eks. afstandskrav m.v.

Generelt vil det kræve en vedvarende indsats for at fastholde de smitteforebyggende tiltag, herunder afstandskrav, og der er forbedringspotentiale i forhold til undervisning og træning i udførelse af korrekt håndhygiejne samt i forhold til brug og håndtering af værnemidler.

Klubbernes tidsramme for udarbejdelse og effektivering af sikkerheds- og sundhedsplanen var meget kort (ca. 25 timer) - en præstation der peger på, at en tilsvarende sikkerheds- og sundhedsplan kan eksekveres af alle klubber på alle stadions, herunder med inddragelse af læringspunkter fra forsøget.

Forsøget omfattede alene kampe med hjemmebanepublikum, og det er et opmærksomhedspunkt, at der kan opstå situationer, hvor publikum, der ikke får mulighed for at overvære kampene, vil samle sig andre steder.

I øvrigt henvises til delkonklusionerne.

3.0 Metoder

Evalueringsteamet har observeret de tre udvalgte forsøgskampe ved fysisk tilstedeværelse.

Teamet foretog indledningsvis en besigtigelsesrunde til de 3 udvalgte stadions. Klubledelserne i henholdsvis AC Horsens, Brøndby IF og Lyngby Boldklub deltog i den indledende del af besigtigelsesmøderne, medens sikkerhedscheferne primært var de respektive klubrepræsentanter under besigtigelsesrunderne. En repræsentant for de aktuelle politikredse deltog også.

Hensigten med besigtigelserne var primært at få et supplerende indtryk af de enkelte stadions i forhold til de skitser og fotos, der var vedhæftet den indsendte sikkerheds- og sundhedsplan. Dette for at få en bedre mulighed for at tilrettelægge evalueringsopgaven med hensyn til evaluatorernes placering og bevægelsesmuligheder på og omkring stadion. Til brug for evalueringen var der tillige en dialog med de enkelte sikkerhedschefer omkring deres respektive repræsentative udvælgelse af tilskuere til kampene.

Det blev besluttet, at evalueringen skulle tage udgangspunkt i Rigspolitiets evalueringsskabelon. Skabelonen blev tilpasset de specifikke fokuspunkter i rammepapiret ved inddeling i afsnit omkring:

- 1a. 1 Smittebegrænsende tiltag (14 observationspunkter)
- 1a. 2 Ankomst og afgang (3 observationspunkter)
- 1a. 3 Sektoropdeling (4 observationspunkter)

² Medlemmer af samme husstand og tilsvarende nære kontakter, fx kæresten m.v.

- 1a. 4 Siddende tilskuere (3 observationspunkter)
- 1a. 5 Adfærdskodeks (2 observationspunkter)
- 1a. 6 Smitteopsporing (1 observationspunkt)
- 1a. 7 Overholdelse af retningslinjer (7 observationspunkter)
- 1a. 8 Krav til lokaler
- 1a. 9 Understøttelse af politiets arbejde (3 observationspunkter)

Ved besvarelse af hvert punkt angav evaluatorene en farvekode, der viser, hvordan det enkelte observationspunkt blev vurderet.

Fungerede godt – intet at bemærke

Mulighed for udvikling

Behov for udvikling

Hvert af de 9 afsnit afsluttedes med en kort konklusion og et samlet felt med yderligere observationer og bemærkninger.

Evalueringssteamet blev inddelt i 5 grupper - én fra hver myndighed/organisation – med henblik på optimal tilstedeværelse før, under og efter kampen. Evalueringssteamet var fysisk tilstede forud for de planlagte briefinger af ledere og personale (frivillige og ansatte) til hver af de 3 kampe. Evalueringssteamet kunne således ved observationer og ad hoc spørgsmål til deltagerne på briefingerne danne sig et indtryk af informationsmængde, indhold og videreformidling.

Efter hver kamp mødtes teamet og drøftede førstehåndsindtrykket af kampen før, under og efter afviklingen. Tilbagemeldingerne fra hvert team blev dokumenteret af Rigspolitiet til brug for analysen.

Hvert evalueringsgruppe fremsendte elektronisk de udfyldte skabeloner dagen efter kampafviklingen, idet der for hver myndighed/organisation blev udarbejdet en sammenskrivning med hver enkelt repræsentants kommentarer. Disse kommentarer er indgået i nedenstående analyse.

Rigspolitiet er ansvarlig for, at der er udarbejdet en samlet skriftlig evaluering med bistand fra sundhedsmyndighederne og øvrige parter i evalueringen.

4.0 Analyse

Analysen er, som nævnt ovenfor under punkt 3.0 metode, baseret på besigtigelser af stadions forud for kampen og evalueringssteamets observationer før, under og efter kampenes afvikling.

Forud for besigtigelsen havde klubberne indsendt skriftlige sikkerheds- og sundhedsplaner, der alle blev godkendt af Rigspolitiet. Planerne var i øvrigt alle udfærdiget med baggrund i den tilpassede nationale vejledning og skabelon (covid-19 udgave)

Analysen er opdelt i 3 afsnit, et for hvert af vurderingspunkterne – Sundhed, Beredskab og Adfærd – med baggrund i de bemærkninger, der er beskrevet i de respektive input fra alle 5 evaluatorholds observationer på de 3 stations. Afslutningsvis er der udarbejdet delkonklusioner efter hvert vurderingspunkt. Deltagerne fra STPS og SSI har bidraget til delkonklusionerne med særlig fokus på det sundhedsmæssige, politiets deltagere har bedraget til delkonklusionerne med særlig fokus på det beredskabsmæssige, medens Divisionsforeningen og DBU har bidraget til delkonklusionerne med særlig fokus på det adfærdsmæssige.

Alle evaluatorgrupper har i øvrigt bidraget generelt til alle 3 delanalyser. Med afsæt i delkonklusionerne er der udarbejdet en overordnet konklusion, jf. afsnit 2.0 og anbefalinger jf. pkt. 5.0

4.1 Sundhedsmæssigt

I forhold til de smittebegrænsende tiltag var det i Horsens oplevelsen, at der var en god rengøringsstandard med hyppige opfølgninger. Indledningsvis var der i sponsorområdet ca. 10 min forsinkelse, før der kom fast bemanning til den station, hvor man fik tilbehør til de udleverede pølser.

I Brøndby var der ingen bemærkninger til rengøringen.

Der var også i Lyngby en fin standard for rengøring.

Der manglede skilte med generelle Corona-anbefalinger (covid-19) ved indgangene til Horsens Stadion, og ved toiletterne kunne skiltene med fordel have været større – ligesom man skulle være opmærksom på, at skiltene ikke faldt ned.

Ved indgangspartierne i Brøndby manglede der skiltning vedr. afstandskrav, hosteteknik m.v.

Sundhedsstyrelsens skilte var i Lyngby opsat tydeligt og med stor hyppighed.

Parkeringsområdet ved Casa Horsens var placeret hensigtsmæssigt i forhold til de respektive sektorer, og man blev mødt af personale, der guidede.

Ingen bemærkninger til parkeringsforholdene i Brøndby.

Ingen bemærkninger til parkeringsforholdene i Lyngby.

I Horsens kunne der med fordel have været sat afstandsmarkering ved indgangen til VIP-området – alternativt burde kontrollørerne have instruks om at foranledige afstandskravene efterfulgt såvel ifm ankomst og færden i VIP-området, hvor der ikke var siddepladser til alle. Omvendt var der på tribunen med sæsonkortholdere fin afstand mellem tilskuerne, der alle gik direkte til de anviste pladser.

Også i Brøndby var der mangel på afstandsmarkering, der i stedet blev håndhævet af stewards – i syd først efter ca. 10 min. Man kunne med fordel gennemføre vejledningen også uden for stadion – om end hjemlen til håndhævelse ikke er present.

I Lyngby var afstandsmærker markeret med afspærring og flere kontrollører supplerede til sikring af adfærd. Selvom markeringen af ensretning var ensartet for hele stadion, blev den ikke helt fulgt. En indgang reserveret til sponsorer blev lidt u hensigtsmæssigt også anvendt af sæsonkortholdere.

Generelt var der i Horsens behov for, at håndsprit var mere centralt placeret tættere på indgangen kombineret med en vejledning fra kontrollørerne om at benytte det.

I Brøndby kunne der med fordel placeres håndsprit før indgangen. Der var kun opsat én dispenser indledningsvis, men ret hurtigt kom der flere i brug.

Der var ikke umiddelbart sprit til håndhygiejne ved toiletterne i Lyngby, og der manglede personale til anvisning hertil.

Skiltning ved toiletterne i Horsens – herunder generelle kriterier for antal – var der ikke bemærkninger til. Derimod manglede der skiltning i VIP-loungen, hvor der tillige var sparsomme afmærkninger i

forbindelse med en grillbod. Der var opsat cafeborde til brug for stående publikum, og enkelte bænksæt. Publikum stod op og samlede sig i grupper.

Ingen bemærkninger til skiltningen i Brøndby vedrørende publikum-flow til tribuner.

Indtrykket i Lyngby var, at der var synlige skilte med tydelig tilkendegivelse af max. antal personer i lokalet.

Tribunerne i Horsens var inddelt, jf. bestemmelserne, og siddepladserne blev benyttet helt efter anvisningerne.

Sektorerne var adskilt i Brøndby, og siddepladserne blev benyttet efter retningslinjerne.

I Lyngby var der i en mindre sektion opsat sedler dedikeret til egne fans – appellerede til overholdelse af alle regler m.v. Godt initiativ.

Kontrollørerne, der alle var eksterne, blev briefet af sikkerhedschefen og deres egen leder. Briefingen i Horsens kunne være mere fokuseret på den særlige covid-19 procedure – den var ikke helt tydelig.

For så vidt angår Brøndby var der en meget flot og omfattende briefing med fokus på covid-19.

Briefingen i Lyngby foregik i flere tempi. Den lokale kontrollørkreds var assisteret af eksterne, og samlet set var der en fin ressource henset til opgaverne.

Samlet set var det indtrykket for så vidt angår smittebegrænsende tiltag, at et VIP-lounge/område som Horsens på dagen havde tendens til sammenstimlen og en del bevægelse på tværs. U hensigtsmæssigt med grill og i øvrigt manglende toiletter. Der var et stort behov for undervisning af brug af værnemidler. Det burde systematiseres i forhold til personale, der håndterede mad/drikkevarer, da de ikke anvendte dem korrekt. Der kunne med fordel anvendes visir i stedet for mundbind, og der var behov for undervisning af kontrollører, der varetog adfærdsregulering. Generelt var de nødvendige forbedringstiltag i de forskellige punkter af mindre krævende karakter

Fælles indtryk af håndteringen af de smittebegrænsende tiltag i Brøndby var, at de gode piktogrammer udviklet særligt til covid-19 kampe med fordel kunne anvendes på andre stadions. Kontrollørerne kunne med fordel være mere proaktive og være bedre undervist i brugen af værnemidler.

Sponsorerne i Lyngby samledes lidt tæt i det tildelte område, og alle bænke burde have været fjernet for at sikre et løbende flow væk til siddepladserne. Nogle sponsorer var på håndtryk – men der blev ikke grebet ind fra kontrollørernes side. God praksis er, at alle sektionsledere og kontrollører foretager en runde på stadion forud for den almindelig briefing. God ide at lade fans appellere til andre fans om god opførsel mv.

Indtrykket af håndteringen af ankomst og afgang i Horsens var generelt udmærket, men kødannelse ved VIP-indgangen burde håndteres bedre af kontrollørerne. Samlet set var det en god indsats, men der kan med fordel fokuseres på "good hosting" med personale, der kan hjælpe/guide ved indgangene.

For at undgå sammenstimlen kunne det i Brøndby overvejes at sætte afstandsmærker i en vis afstand fra indgangene – især hvis der skulle komme flere tilskuere. I den forbindelse burde man også indtænke anvendelse af guider placeret uden for stadion.

I Lyngby var der i begyndelsen manglende indgriben, når tilskuerne ikke anvendte håndsprit. Der var lidt forvirring omkring siddepladser, men i øvrigt ganske fornuftigt forløb.

Omkring sektoropdelingen i Horsens var der ingen bemærkninger. Der var tydelig angivelse af siddepladser og adskillelse mellem sektorerne med fornøden afstand.

Sektoropdelingen i Brøndby var uden bemærkninger, og der var mange kontrollører tilstede. Måske for mange visse steder, men de sikrede et fint resultat.

Ingen bemærkninger til sektoropdelingen i Lyngby, men det kunne overvejes at lade frivillige sørge for, at tilskuerne kom på rette plads, idet nogle sæsonkortholdere f.eks. skulle sidde på en uvant plads.

Det var indtrykket, at tilskuerne i Horsens i al væsentlighed sad ned under kampen og holdt den anbefalede afstand.

Stemningen var meget intens i Brøndby, og mange situationer, hvor man tilkendegav sin mening ved at rejse sig – synge eller kommentere diverse aktiviteter på banen. Alle blev på de anviste pladser, og langt de fleste satte sig ned igen straks efter de enkelte udbrud. De få, der ikke helt havde forståelse for de anbefalede krav, blev hurtigt kontaktet af kontrollørerne og kun i et enkelt tilfælde var det nødvendigt at bortvise en tilskuer for manglende lydhørhed for kontrollørens anvisning. Et flot stykke arbejde af personalet.

God praksis i Lyngby. Der var et stort antal kontrollører med front imod tilskuerne. Det fungerede rigtig godt, og alle blev i store træk siddende.

Adfærdskodeks blev i Horsens sikret ved løbende anbefalinger via højtaler og via storskærme med gentagelse af de anbefalinger, der var trykt i det materiale, hver enkelt havde fået tilsendt. Det var indtrykket, at alle tilskuere var godt bekendt med retningslinjerne. En generelt god løsning.

Tilskuerne i Brøndby var tydeligt bekendte med adfærdskodeks, der var udsendt sammen med billetten, og der blev under kampen via højtalerne og på storskærmene gjort opmærksom herpå.

Tilskuerne i Lyngby blev ligeledes gjort bekendt med adfærdskodeks i forbindelse med billetkøbet og via ophængt info på tribuner. Tillige var der udsendt en lille filmsekvens med deres lokale maskot på de sociale medier som supplement til den øvrige information. Herudover var det løbende speak i højtalerne med samme budskaber. Fint forløb.

Med hensyn til smitteopsporing havde arrangørerne i Horsens, Brøndby og Lyngby alle valgt at tage afsæt i deres register over sponsorer og sæsonkortholdere, der blev udvalgt ud fra et "random" princip (tilfældighedsgenerator). I tilknytning til udvælgelsen blev der samtidig tildelt en nummereret plads, hvilket betød, at der var mulighed for at tilknytte data til alle pladser og således mulighed for evt. smitteopsporing.

Alle klubber havde i øvrigt anvendt Divisionsforeningens Code of Conduct som grundlag for den information, der var fremsendt i tilknytning med den skriftlige billet. I Horsens var billetten – ud over beskrivelsen af parkerings- og adgangsforhold – tillige suppleret med det officielle piktogram med afstands- og hygiejne anbefalinger.

4.1.1 Delkonklusion – Sundhedsmæssigt

Information om covid-19

Generelt god information såvel skriftligt som mundtligt. Tilskuerne havde på forhånd modtaget information om anbefalinger i forhold til covid-19. Det blev endvidere annonceret via højtaler – både

før og under kampen - at man skulle huske at holde afstand, udføre håndhygiejne m.m. Skiltning med retningslinjer fra Sundhedsstyrelsen var generelt placeret strategiske steder, men kunne godt være mere synlige gerne plakater mindst i A-3 størrelse. På Brøndby stadion kunne der med fordel placeres skilte ved indgangene. Lyngbys fanklub havde desuden på eget initiativ lavet opslag til tilskuerne (hæftet på sæderne) med opfordring til efterlevelse af myndighedernes anbefalinger.

Sektoropdeling og afstandsmarkeringer

Sektoropdeling var gennemført på alle stadions. Afstandsmarkeringer var ikke konsekvent gennemført. Ved indgange var der i flere tilfælde tendens til sammenstimling. Man kunne med fordel møde tilskuerne et stykke fra indgangen og hjælpe med at holde afstand. Ved indgang til VIP-områder var der i flere tilfælde sammenstimling specielt ved åbning af portene.

Det er vigtigt, at der er siddepladser til alle i VIP-områder, da man i disse områder ofte opholder sig i længere tid før kampen. Det er desuden vigtigt at indtænke procedurer, som bevirker et flow fra indgang, til man kommer på plads, for at der ikke sker en større sammenstimling i opholdsområder.

For at sikre afviklingen bedst muligt er det nødvendigt, at kontrollørerne er velinformerede og aktive.

Håndhygiejne/handskebrug

Hyppig brug af håndhygiejne, enten i form af håndvask med vand og sæbe eller hånddesinfektion, er en væsentlig foranstaltning i forhold til at mindske smitte med covid-19.

Der var generelt opsat hånddesinfektionsmiddel relevante steder – både ved indgangen til stadion, på toiletter, ved boder etc. Hånddesinfektionsprodukterne levede op til kravene (ethanol 70-85 % v/v). Observationer ved indgangene viste, at nudging af publikum er væsentlig for at sikre høj efterlevelse. Observationer viste desuden, at der ikke alle steder blev grebet ind fra kontrollørernes side. Der blev ikke foretaget observationer på toiletterne, men faciliteterne til at udføre håndhygiejne var i orden.

På alle 3 stadions blev det observeret, at det er meget vanskeligt for personalet at bruge handsker korrekt. På 2 af de 3 stadions blev der anvendt handsker af alt bod-personale, men uden viden om korrekt brug og håndtering af disse. Enkelte medarbejdere blev observeret med handsker, som enten var for store eller for små. På et stadion blev der ikke anvendt handsker, og her observeredes direkte berøring af fødevarer (pølser og brød) uden brug af handsker (der blev heller ikke udført håndhygiejne efter forskriften).

Der blev sporadisk udført håndhygiejne blandt personalet i pølseboderne.

Masker/øjenbeskyttelse/visir:

Der bør anvendes maske og øjenbeskyttelse, hvis man som medarbejder kommer nærmere end 1 meter på gæsterne. Maske og øjenbeskyttelse anvendes i kombination – alternativt anvendes heldækkende ansigtsvisir. Formålet med brug af maske/øjenbeskyttelse/visir er at beskytte ansigtets slimhinder mod dråbesmitte.

Der blev observeret varierende brug af maske/øjenbeskyttelse. På ét stadion havde man i alle salgsboderne, som alternativ til omtalte værnemidler, opsat en plexiglasplade som barriere mellem personale og kunder, hvilket var fint.

Masker blev hyppigt berørt med hænder og placeret under næse/hage, hvilket øger risikoen for smitte hos den enkelte bruger.

Man skal være særlig opmærksom på personer med fuldskæg, om de forstår at bruge masker korrekt.

Rengøring:

Der var rengjort på alle områder med kontaktpunkter/flader før kampen (gelændere, håndtag og toiletter). Der blev desuden observeret løbende rengøring med enten præfabrikerede rengøringsklude eller sprit under hele kampen.

Publikums adfærd:

Generelt var der meget høj grad af efterlevelse af de udstukne retningslinjer. Der var tendens til sammenstimling ved indgange ikke mindst lige ved åbning af VIP-områder. Det fremgik meget klart, at publikum var klar over, at der blev evalueret på disse kampe, og at der derfor var en større efterlevelse end normalt (blev konkret observeret i flere tilfælde). Publikum holdt sig overvejende på deres tildelte pladser. Kontrollørerne var opmærksomme på hurtigt at gribe ind, hvis dette ikke var tilfældet. Nogle tilskuere forblev dog stående i længere tid under højlydt råb/sang. Der observeredes grupper af fans (stemningsfans), som ved ankomst og afgang demonstrativt bevægede sig i tæt flok.

4.2 Beredskabsmæssigt

Som udgangspunkt er det den arrangerende klub, der har ansvaret for opretholdelse af ro og orden inden for den matrikel, hvor stadion er placeret.

Politiet er i bekendtgørelse nr. 868³ meddelt hjemmel til at meddele påbud om afviklingen af de kampe, der indgår i forsøgsordningen med henblik på at begrænse risikoen for smittespredning med covid-19.

I forbindelse med de tre udpegede fodboldkampe var der fokus på, hvordan fodboldklubbens ansatte (sikkerhedspersonale) efterlevede de udstukne retningslinjer for forsøget. Kontrollørerne havde under kampene ansvaret for, at publikum fulgte anbefalinger/retningslinjer for covid-19.

Der var en synlig forskel på publikums engagement og adfærd ved de 3 kampe. Ved kampen i AC Horsens havde klubben primært inviteret deres sponsorer og et udvalgt publikum. Der var ikke fyldt helt op på stadion i forhold til det antal personer, der var meddelt tilladelse til i forbindelse med forsøget.

Evalueringsgruppen oplevede kun mindre episoder, hvor kontrollørerne havde behov for at gribe ind. Primært var der tale om enkelte personer blandt publikum, der ind i mellem stod op, når de ville give udtryk for frustration eller glæde. De blev enten vejledt om at sætte sig igen eller gjorde det selv efter kort tid. Der var derfor ikke behov for en politimæssig indsats under kampen.

Ved kampen i Brøndby var der anderledes "tænding" på kampen. Der var også en del flere tilskuere og en umiddelbart bredere sammensætning af fans. Den sydlige tribune var kun anvendt for så vidt angår det øverste niveau, og her sad de fleste af Brøndbys mere højrystede fans.

Der var gennem hele kampen mange fans, der rejste sig op og enkelte af dem måtte ofte vejledes om at sætte sig ned. De fulgte i det store hele anvisningerne fra kontrollørerne.

På de øvrige tribuner var publikum også relativt ofte oppe at stå, men satte sig ned umiddelbart efter.

En person blev bortvist fra VIP-tribunen efter flere henstillinger fra kontrollørerne. Han accepterede uden videre at forlade stadion.

Der var ikke behov for politiets indgriben på noget tidspunkt.

Ved kampen i Lyngby var der som i Brøndby en bred sammensætning af fans. Alle sponsorer var inviteret og herudover publikum med sæsonkort. Der var solgt et antal billetter til øvrige interesserede, da ikke alle sæsonkortholdere ønskede at benytte deres mulighed for at komme til kampen.

³ Bekendtgørelse nr. 868 af 13. juni 2020 om afvikling af forsøg med kampe i 3F Superliga som led i håndteringen af covid-19

Et afsnit på hovedtribunen var forbeholdt mere højrøstede fans. Klubben havde her valgt at placere kontrollører nede foran publikum på tribunen. Det var umiddelbart en rigtig god løsning. Som i Brøndby var disse fans ofte oppe og stå, men blev enten vejledt om at sætte sig ned eller gjorde det selv umiddelbart efter.

Der er umiddelbart ingen episoder, der krævede mere end henstillinger fra kontrollørerne. Der var ikke behov for en politimæssig indsats på noget tidspunkt.

4.2.1 Delkonklusion – Beredskabsmæssigt

Alle tre fodboldkampe viste, at publikum viste engagement og følelser. Det var derfor vanskeligt at formå alle til at sidde ned hele tiden. På trods af det udviste publikum stor vilje til at følge retningslinjerne for covid-19. Henstillinger fra kontrollørerne om at sætte sig ned blev stort set i alle tilfælde efterfulgt.

Der var ikke episoder uden for tribunerne, hvor publikum i det store hele fulgte alle anvisninger.

Indsatsen fra klubbernes side var god – forstået på den måde, at udførelsen af kontrollørernes arbejde bevirkede, at der ikke var behov for en politimæssig indsats.

4.3 Adfærd

Fodboldklubberne har i samarbejde med Divisionsforeningen udfærdiget et adfærdskodeks⁴ til publikum. Samtidig har parterne udarbejdet et udkast til en protokol for afvikling af kampe⁵. Begge papirer danner grundlag for klubbernes ønske om at publikum til fodboldkampe udviser en korrekt adfærd.

Adfærdskodeks var tilgængeligt for publikum i forbindelse med deres billetbestilling, via sociale medier i forbindelse med kampen og under kampene via højtalere/videoskærme.

Publikum blev løbende anmodet om at følge adfærdskodeks som følger:

- Planlæg din tur til fodboldkampen ved at orientere dig på klubbens hjemmeside
- Planlæg din transport til stadion, undgå tæt kontakt med mange mennesker
- Ankom på den tid der er angivet på din billet
- Følg skiltning og anvisninger på stadion – hold altid 1 meters afstand til andre personer
- Bliv i den egen sektor under kampen
- Bliv så vidt muligt på din anviste siddeplads før og under kampen
- Orienter dig om ruten til toiletter og boder
- Hold god hygiejne, benyt håndspritdispensere – og undgå at røre dig i ansigtet, håndtag, gelændere mv.
- Undgå kram og "high fives" og tæt kontakt med personer der ikke er nærtstående
- Vær opmærksom på at den gruppe du eventuelt er sammen med ikke blander sig med andre
- Hold en afstand på 2 meter til personen foran dig, hvis du jubler, synger og råber

⁴ Code of conduct for tilskueraadfærd før, under og efter afviklingen af en fodboldkamp i 3F Superliga, Nordic Bet Liga eller Sydbank Pokalen.

⁵ Protokol 3 version 2 – Protokol for afvikling af kampe med tilskuere under den aktuelle covid-19 pandemi

Det kunne konstateres, at alle klubberne anvendte dette adfærdskodeks. Der var via højtalere og videoskærme før, under og umiddelbart efter kampen en opfordring til at følge adfærdskodeks.

Lyngby Boldklub havde fået egne fans til at forfatte en informationskrivelse om god covid-19 adfærd, der var sat op på udvalgte sæder på stadion. Det var klubbens indtryk, at selvjustits blandt fans i høj grad medvirker til overholdelse af adfærdskodeks. Dette sås som et godt initiativ.

Generelt kunne det konstateres, at alle tilskuere havde en interesse i at følge det udarbejdede adfærdskodeks.

Ved kampen i Horsens var de to store tribuner opdelt til henholdsvis VIP-tilskuere (sponsorer mv.) og almindelige tilskuere. Ved tilskuernes ankomst til VIP-tribunen kunne det konstateres, at adfærden for VIP-tilskuere var præget af mindre afstand mellem de enkelte personer end for øvrige tilskuere. Det kan skyldes, at kontrollørerne ikke var proaktive nok i deres arbejde i forhold til VIP-tilskuere. Der var i øvrigt få kontrollører ved indgangen, og derfor var der kun sporadisk vejledning for tilskuerne.

Adfærden i VIP-området under tribunen var ikke hensigtsmæssig. Der var særligt i starten for mange mennesker i området og kun et mindre flow mod siddepladserne. Det skyldes i høj grad servering af mad, og at der var bænke og borde stillet op (ikke til alle), samt at der manglede personale til at henvise tilskuerne til deres siddepladser på tribunerne.

Det samme gjorde sig ikke gældende for tribunen med øvrige tilskuere.

Man havde valgt ikke at markere ensretning på trappeområdet, og der burde så i stedet have været kontrollører tilstede til at vejlede tilskuerne.

På tribunerne sad tilskuerne stort set ned under hele kampen.

Generelt udviste publikum en god adfærd.

Ved kampen i Brøndby var der, i forhold til antallet af tilskuere, et meget stort antal kontrollører og stewards til kampen. Det var positivt at se, hvordan der var tilstrækkeligt med personale alle steder.

Der var tillige placeret stewards ude foran stadion. Stewards var unge mennesker, og det var tydeligt for mange af dem, at de havde svært ved at finde sig til rette i deres rolle. Deres rolle var at vejlede tilskuerne til rette sted, eventuelt få tilskuerne til at afspritte deres hænder, men det lykkedes ikke helt. Stewards foran stadion er en god ide, men de skal kunne udføre deres rolle og på den måde medvirke til, at publikum udviser god adfærd – herunder holde afstand.

Ved indgangen til sydtribunen sås en større gruppe fans klumpe sig sammen foran indgangen, da kontrollørerne ikke var helt på plads. Der blev dog hurtigt taget initiativ til at formå de mange fans til at stille op i rækker med korrekt afstand. Flere fans gav udtryk for, at de gerne ville vejledes og gerne så markeringer af hvor de skulle stå. Det viste, at disse meget dedikerede fans havde et ønske om at udvise god adfærd.

Der var kontrollører til stede under kampen, og de var placeret alle relevante steder, herunder på og ved trapperne, de var aktive i udførsel af deres arbejde og medvirkede til at alle – selv meget dedikerede fans i det store hele udviste en god adfærd.

Til kampen i Lyngby havde klubben indkaldt ekstra kontrollører til kampen. De udviste under hele kampen vilje til at sikre, at publikum udviste god adfærd. Ved den ene indgang blev der ikke i starten vejledt om afspritning af hænderne. Der var flere tilskuere, der ikke selv tog initiativ til at afspritte hænder, men det blev hurtigt rettet op.

Hele stadion var tydeligt markeret i forhold til ensretning, men det var ikke alle tilskuere, der fulgte markeringen. Tilskuernes adfærd på stadion under og efter kampen var rigtig god, og det skyldes både tilskuerne selv, men også god skiltning, markeringer ved boderne og et aktivt arbejde af kontrollørerne.

4.3.1 Delkonklusion – Adfærd

Klubbernes og Divisionsforeningens arbejde med at skabe et grundlag for god adfærd, dels ved udarbejdelse af adfærdskodeks og protokol for afvikling af fodboldkampe har formentlig været en væsentlig faktor for den gode adfærd under de tre testkampe.

Klubbernes indsats i forhold til udbredelse af god adfærd med anvisninger under tilskuernes billetkøb og løbende annoncering under kampene er rigtig god.

Ved alle tre kampe viste publikum langt overvejende god adfærd. På trods af en gruppe meget dedikerede fans i Brøndby og delvis i Lyngby formåede klubberne med kontrollørerne indsats og med tilskuernes ønske om at udvise god adfærd at afvikle kampene på en god og ordentlig måde.

5.0 Anbefalinger

Smittebegrænsende tiltag

Håndhygiejne/handskebrug

- Man bør sikre, at alle, der kommer ind på stadion udfører håndhygiejne ved ankomsten.
- Det anbefales, at man udfører hyppig håndhygiejne.
- Man kunne med fordel allokere en medarbejder til at anvise brug af håndsprit ved ankomsten.
- Der bør være let adgang og gøres brug af nudging-principper, der stimulerer tilskuerne til at gøre håndhygiejne samt uddannelse af vagter til at instruere tilskuere, der ikke spontant udfører hånddesinfektion ved indgangen.
- Der er behov for vejledning af personale i udførelse af korrekt håndhygiejne.
- Man kunne med fordel udskifte håndtørrer-apparater på relevante toiletter med engangspapirhåndklæder.
- Man bør anvende handsker ved direkte berøring med fødevarer (fx pølser og brød).
- Man bør være opmærksom på at anvende handsker i rette størrelse.
- Der er et stort behov for undervisning/træning af personalet i udførelse af håndhygiejne.
- Der anbefales rengøring med vand og sæbe eller præfabrikeret rengøringsklud frem for anvendelse af sprit. Desinfektion med sprit er ikke nødvendigt

Værnemidler

- Der er et stort behov for undervisning/træning af personalet i korrekt brug af værnemidler.
- Det kan anbefales primært at anvende visir i boderne, da dette er lettere at håndtere for personalet.

Adfærd

- At publikum i det væsentlige sidder ned
- At afstandskravet i henhold til Sundhedsstyrelsens anbefalinger fastholdes. Dog kan personer, som er fra samme husstand eller husstands-lignende forhold, set ud fra et risikoperspektiv godt sidde sammen (fx på et specielt tribuneafsnit).
- Afstandsmarkeringer og ensretning mv. ensartes på alle stadions
- Sektorinddeling fastholdes

- VIP-områder – bortset fra indvendige lounges med siddepladser bør ikke tillades
- Fastlæggelse af tilladte antal personer i lukkede rum, toiletter mv.
- Ensartet og øget skiltning ved anvendelse af tydelig piktogrammer
- Ensartet informationsmateriale med baggrund i indsatsen under testkampene
- Fjerne caféborde og sørg for god afstand mellem bord-/bænkesæt (markér siddepladser)
- Forøg antallet af udskænkingssteder i pausen i VIP-området
- Sørg for at sikre et kontinuerligt flow fra handlegade til siddeplads inden kamp
- Flere (frivillige) stewards, som kan hjælpe og guide publikum.
- Man skal være opmærksom på, at afstandskravet også er gældende for personalet i salgsboderne.
- Man bør have fokus på, at dråber fra svælget spredes længere ved råb og sang i oprejst stilling, hvilket dermed kan udgøre en potentiel større smitterisiko.
- Det vurderes, at det kræver en vedholdende indsats blandt stemningsfans at opretholde afstand, og at man i det væsentlige skal være siddende.

Beredskab

- Instruktion til kontrollører og stewards med videre (best practise)
- Det er nødvendigt, at der er et antal kontrollører tilstede, der aktivt medvirker til god adfærd, i særlig grad hvis der er tale om meget dedikerede fans
- Fokus på at undlade udskænkning af alkohol for berusede tilskuere – herunder iagttagelse af orden og adfærd
- Udarbejdelse af sikkerheds- og sundhedsplaner for samtlige Superligastadions.

Code of Conduct for tilskueradfærd før, under og efter afviklingen af en fodboldkamp i 3F Superliga, NordicBet Liga eller Sydbank Pokalen

Til fodboldtilskuere på dansk fodboldstadions

Vi har alle glædet os til at komme på stadion og se fodbold i 3F Superliga, NordicBet liga og Sydbank Pokalen igen. Under COVID-19 situationen er der nogle særlige ting vi skal være opmærksomme på for at det bliver en god og sikker oplevelse. Her er en række anbefalinger til hvordan vi tager hensyn og gennem vores adfærd ikke bidrager til smittespredning.

- Begynd din planlægning af stadionturen ved først at orientere dig på din fodboldklubs hjemmeside, app, osv. om de konkrete forhold, som er gældende på stadion.
- Planlæg din transport til stadion, så du undgår tæt kontakt med andre.
- Ankom på det tidspunkt og sted, der er angivet på din billet.
- Følg skiltningen og anvisningerne ved stadion og hold altid 1 meters afstand til andre personer ved færden ifm. adgang, ophold og afgang
- Bliv så vidt muligt på din anviste siddeplads før og under kampen.
- Vend ryggen til de andre tilskuere på din række, når du bevæger dig til og fra din anviste siddeplads.
- Orienter dig om ruten til toiletter, boder m.m.
- Hold god håndhygiejne, benyt de opstillede håndspritdispensere og undgå så vidt muligt at røre dig selv i ansigtet, ved håndtag, gelændere m.v.
- Undgå kram, highfives og tæt kontakt med personer.
- Vær opmærksom og tag hensyn ved jubel, sang og råb.